

በሴቶች መብት ላይ ያለው ግፊት መቆም አለበት!

የጋራ የሴትነት መግለጫ

በአሁኑ ጊዜ በበርካታ የባለ-ብዙ ጎን ኤጀንሲዎች እየተካሄዱ ባሉ ቀጣይ ክርክሮች ውስጥ በጣም አሳሳቢ ሁኔታ ከግትርነት ጋር እየመጣ ነው። በሴቶች ኤጀንሲዎች ላይ በአዲስ መልክ የሚደረግ ጥቃት። የተከበሩ ራሳቸውን የሠዉ የቤተሰብ ተንከባካቢዎች፣ ቆራጥ የጤና ባለሙያዎች፣ ወይም አሳዳጊ እናቶች የማርባት ተግባራቸውን ለመወጣት ሲጥሩ፣ ሴቶች በተሰታችሁ ሚና የተሳሳተ እና የቆየ ትረካዎችን አማካኝነት እንደ ተጋላጭ ሰው ሆነው እየተጋረዱ እና እየታፈኑ ይገኛሉ። የሴቶች እውነታ ግን የተለየ ነው። ተጋልተው አይደለም፤ ተጋል፤ ትጋላጭ ሆነው ነው።

የሚቀበሉት ዲጋፍ አልባ ሚስጋና ከኩተባ አገልጋሎት ጋር በእጅግ ይጋጫል ይህን ተከትሎ የህዝብን አስፈላጊ ተግባራቸውን ለመወታት የሚያስፈልጋቸውን እና ሌሎች ማህበራዊ ስራዎቻቸውን ለመወታት ሚያስፈልጋቸውን የፋይናንስ ቁርጠኝነት ላይ ተስኖ ያሳዳራል። ይህም ያልተከፈለ የጉልበት ሥራን በስፋት በሚሠሩ ሴቶች እና ልጃገረዶች ላይ የሚደርሰውን ብዝበዛ የበለጠ አባብሷል። ይህ ልዩነት የሴቶችን ኩርተኝነት እና የማህበረ-ፖለቲካዊ ተሳትፎን የሚያዳክም ብቻ ሳይሆን አስቸኳይ ትኩረት ትንታኔ እና የአለት ተአለት ተግባራችንን የሚጠይቅ ጥልቅ መዋቅራዊ ኢኮኖሚያዊ ትሩፋትን ያጋልጣል።

ወረርሽኙን እና ለዓመታት የዘለቀው ዓለም አቀፍ ጦርነት ተከትሎ ፣ በተለያዩ መንገድ ሴቶች በራሳቸው አካል ላይ የፖለቲካዊ ኤጀንሲ የመግለጽ መብት እንደገና በብዙ መንገዶች አሰቃቂ ጥቃት እየደረሰበት ነው። በሴቶች መብት እና ደህንነት ላይ የሚደረጉ ጥቃቶች በአለም አቀፍ ደረጃ እየተከሰቱ እና እየበለጸጉ ነው። በአፍጋኒስታን ውስጥ ሴቶች ያለ ርዕሰ ጉዳይ ከህዝብ ቦታ ይባረራሉ ፣ በኢራን ውስጥ የሴቶች ድፍረት በሃይማኖታዊ አባቶች የሚመራ ጭካኔ የተሞላበት ጭቆና አስከትሏል ። ይህ በእንዲህ እንዳለ፣ በዩኤስኤ የህግ ማሻሻያዎች ፅንሰ ማጨናገፍ መብትን አውድሟል። ይህም የወሲብ እና የስነ ተዋልዶ ጤና አጠባበቅ ተደራሽነትን ይገድባሉ። በአውሮፓ፣ በውይይት ላይ ያለው መመሪያ አስገዳዳ መድፈርን ከወንጀል ተጠያቂ ነጻ የማድረግ እና የኢስታንቡል ኮንቬንሽንን የመፍረስ አደጋ አለው።

በጋዛ እና በዌስት ባንክ የተባበሩት መንግስታት ተቋማት እና አባል ሀገራት እስካሁን ከ34,000 በላይ ሰዎች የተገደሉበት ግጭት ምክንያት አሁንም አካለ ስንኩል ሆነው ይቆያሉ (በፈረንጅ አቆጣጠር ከ ሜይ 10 ቀን ጀምሮ) - ሴቶች እና ህጻናት አብዛኛዎቹን ተጎጂዎች ይወክላሉ። እንደ ሁሉም ትቃታዊ ግጭቶች ተመሳሳይ ታሪክ፣ አንድ አይነት ጥፋት።

ጦርነት በእርግጥም ፓትሪያርክ ሥርዓት ዋነኛ ነገር ነው። ጥቃት ጭቆናን ያጸድቃል፣ እና ግጭትን አላግባብ "መፍትሄ"[3] ተመራጭ መሣሪያ ይሆናል። እነዚህ አባዜዎች ተለዋዋጭ ሁኔታዎች የሴቶችን አካል መዋቅር ለጦርነትን ፍጹም የጦር ሜዳ ያደርጉታል።

በአለም ጤና ድርጅት ውስጥ እንኳን ባለሥልጣናቱ በዴሞክራቲክ ሪፐብሊክ ኮንጎ በሴቶች እና ልጃገረዶች ላይ በኮቪድ-19 ወቅት ወሲባዊ ጥቃቶች ጥፋተኛ ሆነው በተገኙበት እያንዳንዳቸው 250 ዶላር ከፍለዋል [4] - በቅርቡ የስርዓተ-ይታን ምላሽ ሰጪ ለውጦች እና ጥበቃዊ ጥሪዎች የሴቶችን መብት እንደገና እየተቃወመ ነው [5]። ሁለቱንም የሚያውቁ እና የሚያረጋግጡ በርካታ አለምአቀፍ መደበኛ ሰነዶች እና ክልላዊ ስልቶች ቢኖሩም መሰረታዊ የይታ እና የመዋለድ መብቶች ፍጹም ተግዳሮቶች እያጋጠሟቸው ነው።

ይህ እንዴት ይጸድቃል? በWHO ውስጥ፣ አንዳንዶች የይታዊ እና የስነ ተዋልዶ ጤና መብቶች ከ WHO "ቴክኒካል" ስልጣን በላይ በመሆናቸው በብሔራዊ መንግስታት ሊፈቱ የሚገባቸው "ፖለቲካዊ" ጉዳዮች ናቸው ብለው ይከራከራሉ። ነገር ግን ጤና በተፈጥሮው ፖለቲካዊ ነው - እውነታው የዓለም ጤና ድርጅት ሕገ መንግሥት ያልተመጣጠነ ልማት እና አድልዎ ያሉ መዋቅራዊ የፖለቲካ ሁኔታዎች የጤና መብትን ለማግኘት እንቅፋት መሆናቸውን ሲያረጋግጥ በግልጽ ይገልጻል። የአለም ጤና ድርጅት ህገ መንግስት ሰላምን፣ አለም አቀፍ ትብብርን እና መንግስታት ለህዝባቸው ደህንነት ያላቸውን ሃላፊነት ለጤና አስፈላጊ መሆናቸውን እውቅና ሰጥቷል። ይህ ጥምረት መሠረታዊ ጥያቄ ያስነሳል፤ የሴቶችን መብት ስለማስተዋወቅ እና ስለመጠበቅ ስንኳን የዓለም ጤና ድርጅት ፖለቲካዊ አግባብነት ጭንቀትን የሚፈጥረው እንዴት ነው? በሌላ በኩል ደግሞ ተመሳሳይ የሆነ ምጃት ማጣት በሌሎች ሚስጥራዊነት ባላቸው ፖለቲካዊ ጉዳዮች ላይ አይታወቅም? አገሮች የጤና ወጪያቸውን "በፋይስካል ኤንቪሎፕ" ውስጥ እንዲቀጥሉ ማበረታታት ወይም በአእምሯዊ ንብረት መብቶች ቅድስና ላይ አጥብቀው መግለጽ፣ ምንም እንኳን እነዚህ ፖሊሲዎች አስፈላጊ መድኃኒቶችን እና ዘሮችን እንዳያገኙ እንቅፋት ቢሆኑም፣ ተመሳሳይ አሳሳቢ ምላሽ አይፈጥርም።

የማህበራዊ ቡድኖችን በዘዴ ማግለል እና መገዛት በባህሪው ተቀባይነት የሌለው ቀጣይነት ያለው ኃይል ምልክት ነው። ለሴቶች እና ሌሎች የተገለሉ ማህበረሰቦች ሁሉንም አይነት ኢፍትሃዊ ድርጊቶችን ለሚጋፈጡ፣ ይህ ስር የሰደደ ሃይል በሰፊው የሚታወቅ ነው። በተለምዶ ፓትርያርክ ተብሎ ይጠራል። በሃይማኖቶች ውስጥ እና በተቋማዊ አወቃቀሮች ውርስ ውስጥ የተካተቱት የፓትርያርኮች ሞዴሎች ለአጠቃቀም ቀላል እና በሰፊው ጥቅም ላይ የዋሉ በታሪካዊ እና ሁልጊዜም አረንጓዴ ቅኝ ገዥዎች፣ ኢምፔሪያሊዝም እና ህዝባዊነት መገለጫዎች ተቀባይነት እና ውስጣዊ ገጽታ እስከማድረግ ድረስ። የእነዚህ ሁሉ መገለጫዎች ማዕከላዊ የድምፅ፣ የኤጀንሲ፣ እና የሰውነት ራስን በራስ የማስተዳደር ማፈን ነው።

ሴቶች እና ሌሎች አናሳ ብሔረሰቦች በባለብዙ ወገን ሥርዓት ዛሬም መያዛቸውን የሚቀጥሉበት ሁኔታ ማለቂያ የሌለውን የአባቶችን አመክንዮ ያሳያል። ይህ አሳማኝ ባልሆኑ ንግግሮች እና ዝቅተኛ ጣልቃገብነቶች ጋር ተዳምሮ መሰረቱን በተሻለ ሁኔታ ለማንሳት የታለመ ነው። ብዙ ጊዜ ግን፣ እንደዚህ አይነት ተነሳሽነቶች መጨረሻቸው የተዛባ የማህበረሰብ ሚናዎች ሁኔታን እንደገና ያረጋግጣል። አባል ሀገራት ስለሴቶቻቸው ይናገራሉ ተብሎ በሚታሰበው ስርዓት በቀጥታ ጥቃት አይደርስባቸውም - ሴቶችን ጎበዘረት ናቸው!

በአለም ውስጥ ሴቶች አብዛኛውን ይወክላሉ። በየደረጃው ያሉ የፖለቲካ ተቋማት ይህንን እውነት ከመናቅ ይልቅ የማወቅና የማክበር ህጋዊ ግዴታ አለባቸው። ሁሉም ሴቶች በአንድነት በመሰባሰብ የጋራ ትግላቸውን በማጠናከር መንግስታት እና የባለብዙ ወገን ተቋማት ይህንን ዘላቂነት የሌለው ስርዓት እንዲጋፈጡ እና እንዲፈረስ መማገን አስፈላጊ ነው።

ዳና አብድ እና ፋጢማ ኬሌሄር (2022)። የቁጠባ ጥቃት፣ እንዴት እየተስፋፋ ያሉት የኢኮኖሚ ፖሊሲ ምርጫዎች በስርዓተ-ይታ ላይ የተመሰረተ ጥቃት ነው። <https://policy-practice.oxfam.org/resources/the-assault-of-austerity-how-prevailing-economic-policy-choices-are-a-form-of-g-621448/> [የደረሰው 7 ማርች 2024]።

ራቸል ኢስተር፣ ኤሚ ፍሪድሪች-ካርኒክ እና ሜጋን ኤል ካቫንጉ፣ (2024)፣ በሥነ ተዋልዶ ጤና አጠባበቅ ላይ የሚደረጉ ማናቸውም ገደቦች የስነ ተዋልዶ ራስን በራስ ማስተዳደርን ይጎዳሉ። ከአራት ግዛቶች የተገኘ ማስረጃ። <https://www.guttmacher.org/report/any-restrictions-reproductive-health-care-harm-reproductive-autonomy-evidence-four-states> [የደረሰው 7 ማርች 2024]።

የሴቶች የውጭ ፖሊሲ ማዕከል (2024) ጠንካሮች እና ብጥብጥ፡ የፀረ-ሴትነት እና ፀረ-ዴሞክራሲያዊ እድገቶች ትስስር። የሴቶች የውጭ ጉዳይ ማዕከል ፖሊሲ፣ በርሊን። <https://centreforfeministforeignpolicy.org/wordpress/wp-content/uploads/2024/02/CFFP-strongmen-and-violence.pdf> [የደረሰው 7 ማርች 2024]።

<https://www.voanews.com/a/internal-documents-show-the-world-health-organization-paid-sexual-abuse-victims-in-congo-250-each/7354013.html>

ኬሪ ኩሊናን (2024) የመራቢያ መብቶች ቡድን በ WHO ሥራ አስፈጻሚ ቦርድ 'ያዳክማል' ሴክራታሪያትን እና 'በሳይንስ ላይ የተመሰረተ' አቀራረብ። <https://healthpolicy-watch.news/row-over-reproductive-rights-group-at-who-board-undermines-science-based-approach/> [የደረሰው 7 ማርች 2024]።

እንደዚህ፡- በሴቶች ላይ የሚደርስ ሁሉንም ዓይነት አድልዎ የማስወገድ ስምምነት (CEDAW)፣ እ.ኤ.አ. በ1979 በተባበሩት መንግስታት ጠቅላላ ጉባኤ የፀደቀው ዓለም አቀፍ ስምምነት። በ1995 በ4ኛው የዓለም የሴቶች ኮንፈረንስ ወቅት የተስማማው የቤጂንግ መግለጫ እና የድርጊት መድረክ (BpfA)። በ2003 በአፍሪካ ህብረት የፀደቀ እና በ2005 የወጣው የማፑቶ ፕሮቶኮል የአፍሪካን ሴቶች መብት ያራምዳል።

Credits:

We deeply appreciate Magali Asfaha for this thoughtful translation. We're truly grateful for your generosity and the genuine dedication you've shown in supporting this cause.